

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/90/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203391
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203391.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. X, B., t.č. D. XX, B., a otca: neuvedený, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/a, Bratislava, o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletým dieťaťom: A. B., nar. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Bratislava, E. XX, XXX XX B..

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého: A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepnoleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet ústavného zariadenia, v ktorom je maloletý umiestnený, a to počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Týmto rozsudkom sa zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Mestského súdu Bratislava II, č.k. 11P/65/2023-18 zo dňa 28.07.2023.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Mestskému súdu Bratislava II dňa 24.07.2023 žiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „ÚPSVaR Bratislava“) o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd umiestnil maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Bratislava, E. XX, XXX XX B., a zároveň žiadal o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým.

2. Uznesením č.k. 11P/65/2023-18 zo dňa 28.07.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, najdlhšie však do 29.01.2024, umiestnil maloletého A., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Bratislava. Uložil Univerzitnej nemocnici Bratislava, pracovisko Nemocnica F. G. H. I., povinnosť odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Bratislava, E. XX, B.. Súd začal konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým a zároveň ho vylúčil na samostatné konanie. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.08.2023 a vykonateľnosť dňa 28.07.2023.

3. Matka maloletého sa súdneho pojednávania nezúčastnila, o termíne pojednávania bola riadne upovedomená, doručenie mala vykázané, svoju účasť neospravedlnila.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, ako i s ďalším na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledujúci skutkový stav:

5. ÚPSVaR v správe zo dňa 25.10.2023 uviedol, že dňa 10.08.2023 sa uskutočnila v CDR Bratislava – E. prípadová konferencia za účelom podania aktuálnych informácií ohľadom mal. A. a matky C. B., nar. XX.XX.XXXX. Matka bola prítomná na tomto stretnutí a vyjadrila sa, že má záujem, aby mal. A. vyrastal u nej a jej partnera. Preto bol matke daný časový priestor 2 mesiace, aby si upravila svoje pomery tak, aby mal. A. mal u nej vytvorené všetky vhodné podmienky a nebol ohrozený jeho vývin. Bolo jej doporučené nájsť si vhodné bývanie, napr. podnájom, keďže spolu s partnerom bývajú v robotníckej ubytovni na D. J. XX, kde nemôže byť maloleté dieťa. Takisto bola požiadaná, aby navštívila Centrum pre liečbu drogových závislostí na K. E. za účelom protidrogovej liečby. Zo strany partnera bolo potrebné vybaviť si občiansky preukaz a následne priznať na matričnom úrade otcovstvo, keďže partner vyhlasuje, že je biologickým otcom dieťaťa. Matka zároveň obdržala telefonický kontakt na sociálnu pracovníčku centra a bolo dohodnuté, že s mal. A. sa môže stretávať dvakrát do mesiaca po spoločnej dohode s centrom, pričom záujem o stretávanie musí prejavovať ona. Situácia matky sa mala vyhodnotiť v priebehu mesiaca október znova na stretnutí v zariadení. Od 10.08.2023 matka ani raz nekontaktovala centrum ani úrad, preto sa ju snažili kontaktovať telefonicky dňa 11.10.2023 a 13.10.2023, čo však bolo neúspešné – telefón nedvíhala a späťne úrad nekontaktovala. Matka si vyživovaciu povinnosť voči centru neplní, keďže v nariadení o neodkladnom opatrení č.k. 11P/65/2023-18 zo dňa 28.07.2023 nebola zaviazaná vyživovacou povinnosťou. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava trvá na nariadení ústavnej starostlivosti nad mal. A. B. s tým, že maloleté dieťa bude následne zaradené do Zoznamu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti aj z dôvodu, že zo strany príbuzných matky nikto neprejavil záujem o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti. ÚPSVaR dal do pozornosti aj skutočnosť, že matka má syna I. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a ďalšie 4 deti – I. B., nar. XX.XX.XXXX, L. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX a H. B., nar. XX.XX.XXXX boli v priebehu rokov 2017 – 2023 osvojené.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní konanom dňa 02.11.2023 uviedla, že trvajú na umiestnení maloletého do ústavnej starostlivosti, nakoľko matke bol poskytnutý časový priestor na to, aby si upravila svoje pomery, avšak nevyužila ho. Matka bola opakovane kontaktovaná ÚPSVaR s cieľom prehodnotiť na novo situáciu a poskytnúť jej možnosť, aby sa o dieťa mohla starať, avšak na opakované telefonáty nereagovala. Aj vzhľadom na minulosť matky a skutočnosť, že ani o svojich 5 starších detí sa nestará, má úrad za to, že najlepším riešením pre maloletého A. je nateraz ústavná starostlivosť s tým, že do budúcnosti bude zaradený do zoznamu detí pre náhradnú osobnú starostlivosť (pestúnsku starostlivosť). Vzhľadom na situáciu, že matka má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k najstaršiemu synovi a aj podlžnosť na vyživovacej povinnosti voči ďalším deťom za obdobie ich pobytu v CDR a tiež s ohľadom na to, že dosahuje len minimálny príjem, navrhujeme jej určiť VP vo výške 30% zo sumy životného minima.

7. Podľa § 44 ods. 1 Zák. o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

8. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) - c) Zák. o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), pestúnska starostlivosť a ústavná starostlivosť.

9. Podľa § 44 ods. 4 Zák. o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zák. o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zák. o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zák. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zák. o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 81 ods. 1 Zák. o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

17. Podľa § 81 ods. 2 Zák. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

18. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Súd mal za preukázané, že sú splnené všetky zákonné predpoklady, aby bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom. Pobyt maloletého v predmetnom zariadení sa už v súčasnosti realizuje na základe neodkladného opatrenia, pričom dôvody, na základe ktorých tam bol maloletý umiestnený, trvajú aj naďalej. Nariadenie ústavnej starostlivosti je jedinou možnosťou, ako zabezpečiť starostlivosť o maloletého, nakoľko matka nie je schopná poskytnúť maloletému riadnu starostlivosť a nikto z rodiny matky neprejavil záujem o zverenie maloletého.

19. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, t. j. určenia výšky výživného matky, súd prihliadol na odôvodnené potreby maloletého, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky. Matke súd uložil povinnosť platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to s poukazom na jej príjmové a majetkové pomery, ako aj skutočnosť, že matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči najstaršiemu synovi a podližnosti na vyživovacej povinnosti voči ostatným deťom. Vyživovaciu povinnosť je matka maloletého v zmysle § 81 ods. 2 Zákona o rodine povinná poukazovať zariadeniu, kde je maloleté dieťa umiestnené, t. j. na adresu Centra pre deti a rodiny Bratislava, E. XX, XXX XX B..

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.